

ISSN: 3057-1081 (Online)

ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 หน้า 71-88

ลิขสิทธิ์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มกราคม-เมษายน 2568

รับเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2568/ แก้ไขเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2568/ อนุมัติเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2568

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษา

เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

The Needs Assessment of Learning Management Development for Business Teachers in Vocational Education to Develop Students' Skills for 21st Century Employment and Daily Life

กมลศักดิ์ วงศ์ศรีแก้ว

Kamolsak Wongsrikaew

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Faculty of Management Science, Dhonburi rajabhat University

E-mail: kamolsak.w@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 2. นำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การวิจัยแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างคือ ครูธุรกิจจำนวน 139 คนที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีสาขาทางด้านพาณิชยกรรม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านความต้องการจำเป็น โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสถิติ t และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลแนวทางในการพัฒนา และ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 79.86 และเป็นเพศชายจำนวน 28 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.14 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 43.17 โดยมีจำนวนประสบการณ์การสอนเรียงจากมากไปหาน้อยคือประสบการณ์ 11 - 15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 28.78 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 61.15 ในส่วนของความต้องการจำเป็นพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติจริงในการสอน น้อยกว่าระดับการปฏิบัติที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อยที่เป็นองค์ประกอบของด้านการสอนเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะพัฒนาการสอนในทุกประเด็นย่อยให้ดีขึ้นกว่าระดับที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน โดยแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้แก่ ครูจะต้องแบ่งเวลาในการสอนและการทำงานส่วนรวมให้ดี โดยที่ทางหน่วยงานจะต้องเห็นคุณค่าของการที่ครูต้องใช้เวลาในการพัฒนาทักษะที่สำคัญให้กับนักเรียน นอกจากนี้ยังต้องให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 นอกเหนือจากความรู้จากการสอนในหนังสือหรือตำราเรียน

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น ทักษะชีวิตและอาชีพ

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the needs for developing learning management of business teachers in vocational education in order to enhance students' skills for work and life in the 21st century, and 2) to propose guidelines for developing learning management of business teachers in vocational education to enhance students' skills for work and life in the 21st century.

This study employed both quantitative and qualitative research methods. The quantitative data were collected from 139 business teachers who were teaching in vocational colleges in Bangkok with commercial-related programs. A questionnaire was used to collect data regarding their needs. The data were analyzed using statistical methods, including frequency, percentage, mean, and t-test. For the qualitative data, interviews were used to gather information on development guidelines, and the data were analyzed using content analysis.

According to the research results, the participants of this research comprised 111 females (79.86 %) and 28 males (20.14%). Most of them were 31-40 years old (n=60, 43.17%). They mostly had a teaching experience of 11-15 years (n=40, 28.78%). Their education was at

the bachelor's degree level (n=85, 61.15%). In terms of the needs for learning management development, it was found that the mean score of the actual operational performance was lower than that of the expected operational performance in every learning management category that was associated with the 21st century life and career skills of students at a statistical significance level of .05. The results indicated that the participants need to improve their instruction in every learning management category in order to obtain a higher level of operational performance. The guidelines for learning management development included: teachers need to balance time between teaching and other duties and colleges need to recognize that teachers need time develop important skills for students. Moreover, it is essential to place importance on teacher training in order to develop teaching and learning processes that can enhance the 21st century life and career skills of students, in addition to formal knowledge taught in textbooks.

Keywords: Need Assessment, Life and Professional Skills

บทนำ

ในปัจจุบันนี้เป็นที่ทราบกันดีว่ามีการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะแห่งอนาคตใหม่ที่มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและองค์ประกอบของทักษะดังกล่าวเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการการศึกษาที่มีการกล่าวถึงความพยายามในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 แทนการจัดการศึกษาในแบบเดิมที่ผู้สอนเน้นการเรียนเพื่อให้ได้ความรู้เท่านั้น (วิจารณ์ พานิชย์, 2555) ซึ่งทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่กล่าวถึงประกอบไปด้วยทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (วิจารณ์ พานิชย์, 2555; เบลล์นิกา, เจมส์ และแบรนต์, รอน, 2556)

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพเป็นทักษะด้านหนึ่งในทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่างๆคือ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์ และการเป็นตัวของตัวเอง การรู้จักเข้าสังคมและอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลาย การเป็นผู้ผลิตที่มีความน่าเชื่อถือ การเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ซึ่งทักษะชีวิตเป็นทักษะที่หน่วยงานต่างๆ นักวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความสำคัญมาตั้งแต่ในอดีต เนื่องจากทักษะชีวิตมีความสำคัญกับผู้เรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะที่สามารถนำไปใช้ในปัจจุบันและอนาคต (ชนิดดา เทียนฤกษ์, 2557)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ.2561-2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศไปในราชกิจจา

นุเบกษา มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2562 โดยมีวิสัยทัศน์คือกระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ฉบับนี้ได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ โดยมียุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยตรงเนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่มีเป้าหมายเพื่อให้ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีวิต สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และทักษะในด้านพหุปัญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ถึงแม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จะกำหนดให้ทักษะชีวิตเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านความรู้ ความคิด การสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆอย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบท่อนตนเองผู้อื่น ป้องกันตนเองในภาวะคับขัน และจัดการกับชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคม (จตุพรเจ้าทรัพย์, 2555) แต่ก็พบว่ายังคงมีปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอยู่ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ เช่น การตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การแพร่ระบาดของสิ่งเสพติด การเสพติดสื่อออนไลน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย นอกจากนั้นแล้วพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพดังกล่าวยังส่งผลทำให้เกิดปัญหาขึ้นตามมาอย่างต่อเนื่อง กระทบต่อการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ โดยเฉพาะผู้เรียนอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ต้องออกไปเป็นแรงงานสำคัญ แต่ด้วยวัยที่ยังยากู้อายยากเห็นและต้องออกฝึกงานในสถานประกอบการ ทำให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาซึ่งอายุน้อยและขาดประสบการณ์ทักษะชีวิตต้องประสบกับภัยคุกคามในชีวิตประจำวัน (เทอดศักดิ์ นิสังกาศ, สบสันต์ อดุตฤกษ์, และมนต์ชัย เทียนทอง, 2560) ดังนั้นการพัฒนาทักษะชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งครู อาจารย์และผู้ปกครองที่ต้องเร่งปลูกฝังและฝึกฝนให้ผู้เรียนมีพื้นฐานของทักษะชีวิตที่ดีงามครบถ้วน เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานชีวิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี รู้จักใช้ความคิด สติปัญญาในทางที่ถูกต้องเหมาะสม (กนก พานทอง และคณะ, 2562)

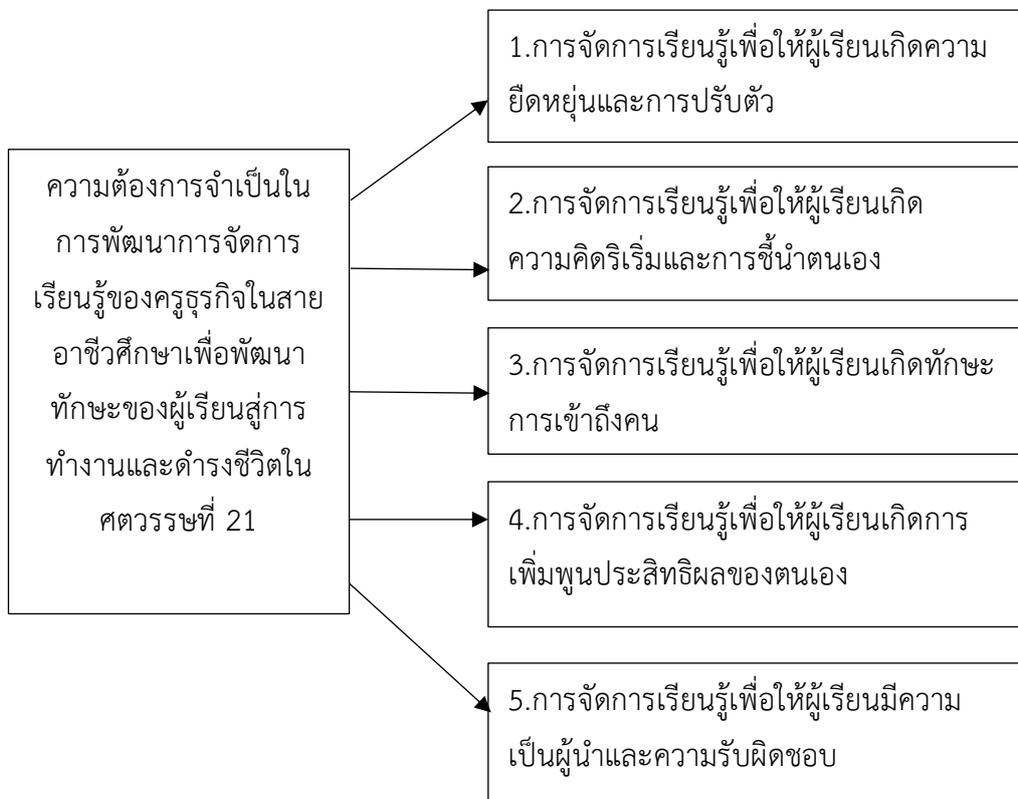
จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนด้านอาชีพหรือการทำงานและทักษะชีวิตหรือการดำรงชีวิต เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยไปวางแผนและกำหนดแนวทางในการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพจริงที่เกิดขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ในครั้งนี้ได้ใช้กรอบแนวคิดแบบวัดทักษะชีวิตและการทำงานของ อัจฉรา อินโต และคณะ(2561) ซึ่งพัฒนาตามกรอบแนวคิดของ Partnership for 21st ที่แบ่งทักษะด้านการดำรงชีวิตและการทำงานออกเป็น 5 ด้านด้วยกันได้แก่ 1.ด้านการยืดหยุ่นและการปรับตัว 2.ด้านความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง 3.ด้านทักษะการเข้าถึงคน 4.ด้านการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของตนเอง และ 5.ด้านความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ และสร้างเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยกำหนดวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการตรวจคุณภาพ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Document study) โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่เป็นบทความในเว็บไซต์ ต่างๆ เพื่อนำมาใช้อ้างอิงประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครจำนวน 212 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษา ที่เป็นตัวแทนจากจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครและผ่านวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและแบบบังเอิญ จำนวน 139 คนโดยคำนวณจากสูตรการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างกรณีทราบจำนวนประชากรที่ชัดเจน และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2550, หน้า 155 อ้างถึง Yamane, 1967) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 แห่ง ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยเลือกวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจ และภายในแต่ละกลุ่มใช้การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จากครูที่มีความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 139 คน ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนเพศหญิงมากกว่าเพศชายอย่างชัดเจน เนื่องจากครูที่สอนในสาขาธุรกิจในระดับอาชีวศึกษาของกรุงเทพมหานครมีเพศหญิงเป็นสัดส่วนหลัก ซึ่งเป็นผลจากโครงสร้างกำลังคนในสายวิชาชีพดังกล่าว และสอดคล้องกับการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาจริง

ในส่วนข้อมูลแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นั้น ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูธุรกิจจำนวน 5 ท่าน ซึ่งคัดเลือกโดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากครูที่มีประสบการณ์สอนในสายอาชีวศึกษา และมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียน

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{212}{1+212(.0025)}$$

$$n = 139$$

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการตรวจคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

1. แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่มีคำตอบเป็นแบบตัวเลือก (Multiple Choice) ให้ตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นจริงและการปฏิบัติที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยมีคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2. แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

วิธีการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการช่วยตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Validity)

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับตัวอย่าง 30 ชุดเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการตอบแบบสอบถามและหาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งค่าที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยค่าที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ซึ่งถ้าค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีค่าเข้าใกล้ 1 มาก

แปลว่ามีความเชื่อมั่นสูง(กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545) ซึ่งพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ .724

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลโดย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้จริง และระดับการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวังในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นั้น ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยการส่งจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปทางวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 แห่ง

2. ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นั้นผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับครูธุรกิจจำนวน 5 ท่าน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือสถิติ ตลอดจนฐานข้อมูลออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษาให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยต้องการศึกษาในเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงทำการศึกษาตัวแปรตามแนวคิดทักษะชีวิตและอาชีพตามแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านความคิดริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง ด้านทักษะการเข้าสังคม ด้านการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิดชอบ และด้านความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ เท่านั้น

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทำตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 ทำได้โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2

2.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายระดับการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้จริง และระดับการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวังในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 แล้วนำค่าเฉลี่ยไปทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t แบบกรณีที่มีข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีความผูกพันกัน (Paired t-Test) เพื่อดูว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2.2 หาค่าดัชนี PNI เพื่อหาค่าความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) จากนั้นนำมาเรียงลำดับเพื่อหาความสำคัญของประเด็นวิจัยในแต่ละด้านที่เป็นองค์ประกอบของทักษะการดำรงชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21

$$\text{โดยที่ ค่าดัชนี PNI} = (I - D) / D$$

I = ค่าที่แทนความสำคัญของสภาพที่ควรจะเป็น

D = ค่าที่แทนความสำคัญของสภาพที่เป็นจริง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ แล้วนำมาสรุปเป็นประเด็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

ผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยเป็นเพศหญิงจำนวน 111 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 79.86 ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี ซึ่งมีจำนวน 60 คนคิดเป็นร้อยละ 43.17 มีจำนวนประสบการณ์การสอน 11 - 15 ปี จำนวน 40 คนคิดเป็นร้อยละ 28.78 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโท โดยเป็นปริญญาตรีจำนวน 85 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 61.15

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

2.1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสายอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและการปรับตัวของผู้เรียน

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ น้อยกว่าระดับการปฏิบัติที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อยให้ดีขึ้นกว่าระดับที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน และเมื่อเรียงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและการปรับตัวของผู้เรียนจากประเด็นย่อยตามค่า PNI จากมากไปหาน้อยได้ผลดังนี้

ลำดับที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียน

ลำดับที่ 2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรับมือกับความเครียดเมื่อเผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด

ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเองของผู้เรียน

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ น้อยกว่าระดับการปฏิบัติที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความ

ต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อยให้ดีขึ้นกว่าระดับที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน และเมื่อเรียงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดด้านความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเองของผู้เรียนจากประเด็นย่อยตามค่า PNI จากมากไปหาน้อยได้ผลดังนี้

ลำดับที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

ลำดับที่ 2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายความสำเร็จในระยะสั้นและระยะยาว

ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะการเข้าสังคมของผู้เรียน

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ น้อยกว่าระดับการปฏิบัติที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อยให้ดีขึ้นกว่าระดับที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน และเมื่อเรียงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะในการเข้าสังคมของผู้เรียนจากประเด็นย่อยตามค่า PNI จากมากไปหาน้อยได้ผลดังนี้

ลำดับที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น

ลำดับที่ 2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิดชอบของผู้เรียน

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ น้อยกว่าระดับการปฏิบัติที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อยให้ดีขึ้นกว่าระดับที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน และเมื่อเรียงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิดชอบของผู้เรียนจากประเด็นย่อยตามค่า PNI จากมากไปหาน้อยได้ผลดังนี้

ลำดับที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบริหารเวลาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ลำดับที่ 2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆด้วยการวางแผน และลงมือทำให้บรรลุผล

ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบของผู้เรียน

ค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนรู้ น้อยกว่าระดับการปฏิบัติที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในทุกประเด็นย่อยให้ดีขึ้นกว่าระดับที่ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน และเมื่อเรียงความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบของผู้เรียนจากประเด็นย่อยตามค่า PNI จากมากไปหาน้อยได้ผลดังนี้

ลำดับที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักการนำจุดแข็งของผู้อื่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ลำดับที่ 2 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

2.2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจ
ในสายอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและการปรับตัวของผู้เรียน

1.1 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียน

1.1.1 สาเหตุของความต้อการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปรับตัว
เข้ากับบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียน

1. ผู้สอนยังไม่ค่อยเข้าใจเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับบทบาทและ
หน้าที่ของผู้เรียน จึงทำให้ไม่ได้เตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะด้านดังกล่าวให้กับผู้เรียน

2. ผู้สอนไม่มีเวลาในการสังเกตผู้เรียนเนื่องจากมีภาระในการปฏิบัติหน้าที่อื่นจำนวนมาก
นอกเหนือจากการสอนที่สถานศึกษามอบหมายให้ผู้สอนได้รับผิดชอบ

1.1.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับบทบาทและหน้าที่
ของผู้เรียน

1. สถานศึกษาควรจัดให้มีการอบรมวิธีการจัดการเรียนรู้หรือเทคนิคการจัดการเรียนรู้ให้กับ
ผู้สอนในประเด็นการพัฒนาทักษะการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียน

2. สถานศึกษาควรจัดให้มีระบบการนิเทศผู้สอนในประเด็นการพัฒนาทักษะการปรับตัวให้
เข้ากับบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียน

3. สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้กับผู้สอนในเรื่องความสำคัญของการเตรียมความ
พร้อมก่อนเข้าจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

4. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับจำนวนเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนที่
เพียงพอ

1.2 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรับมือกับความเครียดเมื่อเผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด

1.2.1 สาเหตุของความต้อการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรับมือกับ
ความเครียดเมื่อเผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด

1. ผู้สอนยังไม่ค่อยเข้าใจเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนรับมือกับความเครียดเมื่อ
เผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด จึงทำให้ไม่ได้เตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะด้านดังกล่าวให้กับผู้เรียน

2. ผู้สอนไม่มีเวลาในการพัฒนาผู้เรียนในด้านดังกล่าว เนื่องจากใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้
ในรายวิชา หรือกิจกรรมของสถานศึกษาโดยส่วนใหญ่

3. ผู้สอนยังไม่ค่อยเข้าใจถึงความสำคัญของการรับมือกับความเครียดของผู้เรียนเมื่อเผชิญสิ่ง
ที่ไม่คาดคิด

1.2.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรับมือกับความเครียดเมื่อเผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด

1. สถานศึกษาควรส่งเสริมผู้สอนให้เห็นประโยชน์ของการที่ผู้เรียนสามารถรับมือกับความเครียดเมื่อเผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด

2. สถานศึกษาควรอบรมหรือพัฒนาผู้สอนให้จัดการเรียนรู้จนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้รับมือกับความเครียดเมื่อเผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด

3. สถานศึกษาอาจจะจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่นๆในเรื่องการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถรับมือกับความเครียดเมื่อเผชิญสิ่งที่ไม่คาดคิด

4. สถานศึกษาควรลดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นซึ่งกระทบต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง

2.1 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

2.1.1 สาเหตุของความต้อการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

1. ผู้สอนยังไม่ค่อยเข้าใจถึงความสำคัญของการที่ผู้เรียนจะต้องวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ผู้สอนยังไม่ค่อยเข้าใจเทคนิค และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

2.1.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนวางแผนการดำเนินชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

1. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้สอนได้เข้าร่วมการอบรมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ โดยเฉพาะที่จะส่งเสริมให้ครูสามารถเสริมทักษะผู้เรียนให้วางแผนการดำเนินชีวิตและดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

2. ผู้สอนควรเรียนรู้ตลอดเวลาและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะใหม่ๆให้กับผู้เรียน

2.2 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายความสำเร็จในระยะสั้นและระยะยาว

2.2.1 สาเหตุของความต้อการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายความสำเร็จในระยะสั้นและระยะยาว

ผู้สอนยังไม่เข้าใจกระบวนการวางแผนอย่างถ่องแท้ ทำให้ขาดการพัฒนาผู้เรียนในเรื่องการตั้งเป้าหมายความสำเร็จในระยะสั้นและระยะยาว

2.2.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายความสำเร็จในระยะสั้นและระยะยาว

1. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้สอนได้รับการอบรมเพิ่มเติมในเรื่องกระบวนการวางแผนและการตั้งเป้าหมายความสำเร็จที่ถูกต้องและปฏิบัติจริงได้
2. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้สอนได้รับการอบรมเทคนิค วิธีสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้สามารถตั้งเป้าหมายความสำเร็จในระยะสั้นและระยะยาวเป็น

3. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะการเข้าสังคมของผู้เรียน

3.1 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น

3.1.1 สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น

ผู้สอนยังขาดเทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น

3.1.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างชัดเจนและตรงประเด็น

สถานศึกษาควรจัดอบรมเสริมให้กับผู้สอนและผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในเรื่องการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ชัดเจนและตรงประเด็น

3.2 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.2.1 สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

ผู้สอนยังขาดเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.2.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

สถานศึกษาควรจัดอบรมเสริมให้กับผู้สอนและผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะในเรื่องการทำ ความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตและการรู้รับผิดชอบของผู้เรียน

4.1 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบริหารเวลาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

4.1.1 สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบริหารเวลาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

1. ผู้สอนยังขาดเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนบริหารเวลาให้เกิดประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการฝึกให้ผู้เรียนบริหารเวลาให้เกิดประสิทธิภาพ

4.1.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบริหารเวลาให้เกิดประสิทธิภาพ

มากที่สุด

1. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงประโยชน์จากการบริหารเวลาให้มีประสิทธิภาพ

2. ผู้สอนควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการวางแผนเรื่องเวลา เช่น การลำดับความสำคัญของการส่งงานแต่ละชิ้นที่มอบหมายให้ผู้เรียนทำ

3. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการให้เวลาผู้สอนในการคิดวิธีพัฒนาทักษะอื่นๆ นอกเหนือจากการเตรียมสอนในรายวิชา

4.2 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆด้วยการวางแผน และลงมือทำให้บรรลุผล

4.2.1 สาเหตุของความต้องจําเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆด้วยการวางแผน และลงมือทำให้บรรลุผล

ผู้สอนยังขาดความรู้ในเรื่องของการจัดลำดับความสำคัญ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะด้านนี้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆด้วยการวางแผน และลงมือทำให้บรรลุผล

1. สถานศึกษาควรจัดอบรมให้ผู้สอนมีความเข้าใจและสามารถค้นหาวิธีในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถจัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่างๆด้วยการวางแผน และลงมือทำให้บรรลุได้

5. ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบของผู้เรียน

5.1 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักนำจุดแข็งของผู้อื่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

5.1.1 สาเหตุของความต้องจําเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักนำจุดแข็งของผู้อื่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ผู้สอนยังขาดความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักนำจุดแข็งของผู้อื่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

5.1.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักนำจุดแข็งของผู้อื่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ผู้สอนควรฝึกสังเกตจุดแข็งของผู้เรียน และถ่ายทอดการสังเกตนั้นให้ผู้เรียนได้ทราบและประยุกต์ใช้จุดแข็งนั้นๆให้เกิดประโยชน์ได้

5.2 ประเด็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

5.2.1 สาเหตุของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

1. ผู้สอนยังขาดทักษะการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนอาจจะขาดต้นแบบที่ดีในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น
2. ผู้สอนยังขาดความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

5.2.2 แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

1. ผู้สอนควรทำตัวเป็นต้นแบบที่ดีในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับคนรอบข้าง เนื่องจากผู้เรียนสามารถซึมซับและเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีดังกล่าวได้
2. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้ผู้สอนได้เข้ารับการอบรมวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนในการเพิ่มทักษะผู้เรียนให้รู้จักการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยในประเด็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 พบว่ามีข้อค้นพบที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยให้สถานศึกษาเป็นหลักในการพัฒนาผู้สอนโดยการจัดอบรมวิธีสอน เทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้สอนสามารถใช้ในการพัฒนาทักษะของผู้เรียนด้านการทำงานและการดำรงชีวิตเป็นแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาที่ผู้สอนยังขาดความรู้ในวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะด้านการทำงานและการดำรงชีพโดยเฉพาะ ซึ่งส่งผลให้ผู้สอนขาดการพัฒนาทักษะดังกล่าวให้กับผู้เรียน นอกจากนั้นแล้วสถานศึกษายังต้องเป็นผู้จัดสภาพการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาด้านการทำงานและการดำรงชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งระวี เมษโลย(2560) ซึ่งกล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือกับครูจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นการเสริมสร้างทักษะผู้เรียนด้านชีวิตและอาชีพ จัดให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงภาวะผู้นำและบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ จัดให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการและรับผิดชอบในการจัดโครงการ/กิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา ได้แสดงความสามารถในการทำงานที่หลากหลายอย่างอิสระ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์ในการเรียนรู้ สามารถจัดการเชิงบวกต่อคำชม คำวิจารณ์ และรับผิดชอบต่อความผิดพลาด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาทักษะที่เชี่ยวชาญสู่ระดับมืออาชีพ จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและสภาพแวดล้อม สร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาสภาพแวดล้อมที่

หลากหลายทางวัฒนธรรม อีกทั้งจัดให้มีกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะ พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ความมีวินัยและกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการพัฒนาทักษะชีวิตและอาชีพ

ในขณะที่แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้สอนเป็นแบบอย่างในการพัฒนาทักษะ เรียนรู้ตลอดเวลา รวมถึงพยายามแสวงหาวิธีสอน หรือเทคนิคการสอนที่ทันสมัยเพื่อนำมาพัฒนาทักษะของผู้เรียนด้านการทำงานและการดำรงชีวิต สอดคล้องกับพัชรา แยมสำราญ (2559) ที่กล่าวว่าในการพัฒนาวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 นั้นครูต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ความสามารถในเชิงบูรณาการการใช้เครื่องมือและ กำหนดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน มีความสามารถในการวิเคราะห์ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เป็นต้นแบบแห่งการเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์ผู้เรียนด้านรูปแบบ การเรียน สถิติปัญญา จุดอ่อน และจุดแข็ง สามารถกำหนดกลยุทธ์ทางการสอน จัดประสบการณ์ทางการเรียน ได้เหมาะสมกับบริบททางการเรียนรู้ ประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างทักษะและพัฒนาการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูธุรกิจในสาย อาชีวศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนสู่การทำงานและการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 สามารถเสนอแนะ แนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผนพัฒนาครู จากผลการประเมินความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านที่มีความจำเป็น สูงสุดคือ การจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความยืดหยุ่นและการปรับตัวของผู้เรียน เช่น การเรียนรู้เพื่อปรับตัว เข้ากับบทบาทหน้าที่ การเผชิญความเครียดจากสิ่งไม่คาดคิด และการยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่น ผู้บริหาร สถานศึกษาควรนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของแผนการพัฒนาครู โดยจัดอบรมหรือพัฒนา เฉพาะประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูง เพื่อให้การพัฒนาเกิดผลจริงและสามารถตอบสนองความ เปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการสนับสนุนเชิงระบบและสภาพแวดล้อม การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ควรได้รับการสนับสนุน ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ โดยผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของทักษะชีวิตและ การทำงานในศตวรรษที่ 21 รวมถึงจัดหาแหล่งเรียนรู้ อบรม และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในทักษะ เหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นในห้องเรียนหรือผ่านกิจกรรมภายนอก เช่น การจัดโครงการแบบบูรณาการ หรือการเรียนรู้ จากประสบการณ์ตรง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมพื้นที่อื่น ๆ นอกเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น และสามารถเปรียบเทียบลักษณะความต้องการในบริบทที่ต่างกันได้อย่างชัดเจน
2. ควรศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลของครู (เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์) กับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การพัฒนาครูในอนาคตสามารถออกแบบให้ตรงกับบริบทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย
3. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการร่วมกับการพัฒนาเครื่องมือหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถทดลองใช้จริงในสถานศึกษา และประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (2563-2565)*. สืบค้นจาก [http://www.moe.go.th/moe2019_assets/pdf/แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ%20\(พ.ศ.%202563%20-%202565\)-rev.pdf](http://www.moe.go.th/moe2019_assets/pdf/แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ%20(พ.ศ.%202563%20-%202565)-rev.pdf)
- กนก พานทอง, และคณะ. (2562). การพัฒนาทักษะชีวิตด้านทักษะทางปัญญาอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 27(3), 1-1.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2545). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จตุพร เจ้าทรัพย์. (2555). *โมเดลเชิงสาเหตุและผลของทักษะชีวิตของนักเรียนอาชีวศึกษา* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ชนิดดา เทียนฤกษ์. (2557). *การพัฒนาโมเดลการวัดทักษะชีวิตและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในศตวรรษที่ 21* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- เทอดศักดิ์ นิสังกาศ, สบสันต์ อดุลย์, & มนต์ชัย เทียนทอง. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูกิจกรรมโดยใช้กระบวนการค่ายกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษา. *วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 8(1), 1-20.
- เบลล์นิกา, เจมส์, & แบรินต์, รอน. (2556). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21* (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส. (ต้นฉบับเผยแพร่ปี 2010)
- พัชรา แยมสำราญ. (2559). *กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- รุ่งระวี เมฆโลย. (2560). *การศึกษายาทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู* (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).

- วิจารณ์ พาณิชย์. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). *รายงานแสดงจำนวนบุคลากรอาชีวศึกษาโดยจัดกลุ่มตามตำแหน่ง และสถานศึกษา*. สืบค้นจาก <http://personnel-report.vec.go.th//รายงานบุคลากร/รายงานแสดงจำนวนบุคลากรอาชีวศึกษา>
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2550). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา อินโต, กฤตย์ตันย์ ธารรัตน์สุวรรณ, & วชิรา อยู่สุข. (2561). การศึกษาทักษะชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา*, 30(107), 55–73.